

dede -- blot ud paa en Godkendelse af Ægteskabet, men det er selve Ægteskabets Stiftelse, som vi her lovgive om, og det mener jeg, man bør hævde paa det kraftigste, ellers komme vi ud i meget uheldsvangre Forhold for Ægteskabet og for hele det borgerlige saavel som for det kirkelige Samfund.

Saa sagde det ærede Medlem, at den juridiske Ordning med Hensyn til Ægteskabet kunde kun ske hos Øvrigheden, den kunde ikke ske paa den Maade, som vi hidtil have haft, i Kirkerne. Dette er en Misforstaaelse af det ærede Medlem. Vi maa gøre os klart, hvad det er, Staten har at forlange i dette givne Tilfælde med Hensyn til Ægteskabet, og der er to Ting, den maa forlange. For det første skulle Papirerne være i Orden, saa at der ikke er noget i Vejen for, at de paagældende kunne indgaa Ægteskab. Den anden Fordring er, at selve Ægteskabet indgaaes vidnefast paa en bestemt Tid, som bliver bekendt for Samfundet, saa at det ved, at fra dette Øjeblik, fra denne Dag er der indgaaet Ægteskab mellem de to Personer. Disse to Fordringer ere de eneste, som vi fra Statens Side have Lov til at forlange af Folk i den Retning. Gaa vi videre, mener jeg, vi gaa for vidt. Men at dette er i Orden, kan meget vel oplyses overfor Notarius publicus; hos ham kunne vi indstifte saadanne borgerlige Forretninger; men det kan ogsaa meget godt ske ved, at almindelige Borgere ere Vidne til Overenskomsten, og derfor kan den have den samme borgerlige Betydning, som hvis den sker i Nærvarelse af Øvrigheden, og det kan være aldeles ligegyldigt, enten de Vidner, som overvære denne Erklæring fra vedkommende Ægtepars Side, ere Øvrighedspersoner, eller det er Præsten og de Personer, som ere til Stede ved Handlingen i Kirken. Staten har efter min Mening ikke Spor af Ret til at forlange mere, ikke Ret til at lægge anden Tvang paa Befolkningen. Jeg indrømmer fuldt ud med det ærede Medlem, at som det er sket hidtil, har det været uretfærdigt, fordi Kirken har villet tvinge Folk til at indgaa Ægteskab i Kirken; det bør den ikke.

De, som ellers ikke have noget med Kirken at gøre, alle Modstandere af Kirken, som ville selvfølgelig have Ret dertil uden mindste Ulejlighed og uden mindste Krav fra Kirkens Side; men denne Tilslutning ville de Herrer, som ønske det borgerlige Ægteskab, ikke være tilfredse med og hvorfor? De have kun en eneste

Grund, og det er den, at de sige, at de ville faa et 2den Klasses Stempel paa sig, Folk ville ikke betragte deres Ægteskab som et gyldigt og virkeligt Ægteskab. Det vil blive et Ægteskab med det Stempel, som det ærede Medlem for Københavns 13de Valgkreds (A. C. Meyer) talte om, og for at forebygge det ville de have, at saa skulle alle have samme Stempel paa sig. Jeg mener ikke, at dette er foreneligt med den Frihed, som vi bør yde alle de enkelte Statsborgere i alle vigtige Spørgsmaal, navnlig i et saa stort Spørgsmaal som dette, et Samvittighedsspørgsmaal, som vi alle ere enige om ikke er klaret paa anden Maade blandt den almindelige Befolkning, end at den store Masse forlanger at beholde den Ret, den hidtil har haft, til at udtale det ægteskabsstiftende Ja paa det højtidelige Sted, under de højtidelige Former, som hidtil have været Skik i Kirken, for Herrens Alter. Denne Ret vil jeg ikke, før den almindelige Befolkning kommer til Klarhed over, at det kan ske paa anden Maade, være med til at rive væk fra den. Derfor vil jeg anbefale, at vi, indtil vi kunne naa noget andet, som efter de Herrer's Mening er bedre, tage det foreliggende Forslag.

Alfred Christensen: Jeg skal ikke komme ind paa en længere Udvikling af det foreliggende Lovforslags Principper. Det har undret mig, at saa tidt, som dette Lovforslag kommer herved, kommer der her atter og atter en principiel Debat frem angaaende denne Sag, som vi have drøftet saa tidt og mange Gange, og ud af hvilken Drøftelse der fremkommer dette temmelig klare Billede, at den langt overvejende Majoritet i denne Sal er stemt for og vil hjælpe Ministeren til Gennemførelse af den almindelige borgerlige Vielse og saa give Statens Borgere og Borgerinder Frihed til bagefter, om de ville eller ikke ville, at lade dette Ægteskab kirkelig velsigne. Jeg siger: den største Del af denne Sals Medlemmer har staaet paa det Standpunkt, og det gør den formentlig ogsaa endnu.

Naar jeg har taget Ordet, er det for at berigtige en Misforstaaelse, der synes af have indsneget sig — i alt Fald er det forebragt mig saaledes —, at det Parti, hvortil jeg har den Ære at høre, har sluttet sig til Modstanden mod det almindelige borgerlige Ægteskab og vil kæmpe for Landstingets eller Præsteskabets Affattelse af det foreliggende Lovforslag. Dette maa bero paa en Misforstaa-